

Sotsialistide sõjakäik

wäikepõllupidajate esitajate vastu.

Sotsialistid maainimeste hingesid püüdnud.

Kolmanda Riigikogu walimiste eel on sotsialistid suurte salkadega oma palgalisi kihutajaid maale saatnud, kes käiwad asundusest asundusse poolehoidjaid wõitmas. Nende wõitluse hoog on sihitud peaaesjalikult Asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate koonduse vastu. Selle vastu ei wõiks iseenesest midagi olla, kui kihutustööd teh-

taks aujasti — seletades otsekohest omi pühimõtteid ja kawatsusi näidates, kuidas nemad wäikepõllupidaja huwisi on kaitsenud paremini kui Asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate eneste esitajad.

Kuid see, mida näeme ja kuuleme, on midagi hoopis muud.

Sotsialistid wäljas wale ja laimusega.

Nemad katsuwad kõigutada Asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate usaldust oma seniste esitajate vastu lööklausetega, nagu oleks M. R. ja W. koonduses ainult härrasasunikud, eesõigustatud maasaajad, kes teiste wäikepõllupidajate huwidest ei hooli, waid nõudwat asunikkudele kallimat renti, kõrgemat ostuhinda, kõrgemaid maksse, pooldawat maadega jahterdamist, tahtwat parunitele hea pekju eest üle kase miljardi maksta jne. See kõik on muudugi wale ja laimudus. Kuid sotsid teawad, et maainimesed tõendusli nõuawad. Sellepärast wannuwad nad, et kõik nende „andmed“ on Riigikogu protokollides must walge peal olemas. Nende „kawala“ arwamise järgi usku-

wat maainimesed, et „kiri ei waleta“, jellepärast — muud kui waleta, et kõik täpselt kirja on pandud nii nagu sotsid räägiwad — kes seda ikka järeelproowida jõuab, pealegi enne walimisi.

Riisugune walelik kihutustöö sunnib kõiki aujaid kodanikke protesteerima. Asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate esitajad ei ole kunagi ühekiilgset wastaste materdamist heaks kiitnud, waid katsunud poolehoidjaid wõita ilma terawufeta wastaste suhtes — oma püüete selgitamise abil. Sotside sõjakäik „haisupommidega“ sunnib siiski terawalt oma otsekohest seisukohta nende suhtes wäljendama.

Sotsialistid ilmawaatelt kommunistide poolwennad, wäikepõllupidamise põlised wastased.

Teatavasti on sotsialistidel ja kommunistidel ühine ideaal — kommunistlik ühiskond, mida praegu Wenemaal teostatakse suure häda ja wiletsusega rahwale, killususega ja toredusega juhtiwatele tegelastele. Wähe seisab ainult selles, et sotsid oma ideaali teostamist ei nõua wägiwallaga. Oma ideaali — eraomanduse kaotamise poole pühides on sotsid alati kokkupõrganud wäikepõllupidamisega. See on näidanud, et maafuutuur tõuseb kõige kõrgemale just wäikepõllupidamises, mida kasutatakse kindla omandusõiguse alusel. Kommunistlikus ühiskonnas aga ei tohi olla omandust. Sellepärast on nii sotsialistid kui kommunistid hädas wäikepõllupidamisega — see löök segi kõik need teoreetilised targutused, mis tuginewad wabrikutööstuse arenemise waatluse peale.

Ma Cests on wäikepõllupidamise tekkimas sotsialistide tahtmise vastu. Mitte sotsid ei toonud rahwale maaseadust, waid maa wõibeti rahwale meie wahwa rahwawäe poolt. Sotsid ei ole julenud awalikult maareformi hukka mõista. Kuid on laudsel taistanud selle õiget teostamist. Usutawast loogist kuni seniajani on nemad wõibelnud maa

omanduseks andmise vastu, kartes et endised mõisatöölised maad saades enam neid ei toeta. Just maareformi algupäiwil, kus sotsid mõjurikkad olid, jäeti mõisade jagamisel mõisatöölised maast ilma. Sel ajal asunikkude rühma weel ei olnud. Alles asunikkude rühma tegutsemise ajal on endist ülekohtu parandama hakatud. Just asunikkude ja riigirentnikkude esitajad on alati järjekindlalt nõudnud endistele mõisatöölisetele asundustalude andmist samal alusel kui teistele maasaajatele.

Koonduse programmis on otsekohtene nõue: Endiste mõisatöölisete maapidamine tuleb lihtsate alusele seadida teiste asunikkudega. Wäikeid majapidamisi tuleb täienbada riigimeha raiesmikkudest ja tagawara heinamaadest tarwiliku heina- ja kaarjamaa juureplaneerimisega. Kohatada ühiskajutamise tuleb liikwibeerida ja nende pibajaid warustada tarwilikkude ehtusmaterjalide ja krediididega.

Mõteltge järgi, kas wäikepõllupidamise pühimõtteid wastane — sotsialist — wõib wäikepõllupidaja huwisi taista?

Sotfide sõjariistadeks on olnud alati enampakkumine ja kahtlustus. Nendega on nad ka nüüd välja tulnud. Eriti suurt rõhku panewad nad loonduse juhtide mahate-

gemise peale, sest loonduse poliitikale on väga raske külge hakata maamehe juures.

Sotfide liideri awameelne otsus oma partei poliitikast — see on puha prowokatsioon!

Sotfid on materdamises väga wilunud, peaaegu niisama kui kommunistidki. Kuid nad ei jõua hoida niisugust dissipliini oma keskel kui wiimased. Umberpöördukt, piruka jagamisel purelewad wahel kui koerad kondi kallal. Nii kiskufid omawahel enne sotfid ja isefotfid, nüüd sotfid ja abramsotfid. Suwitaw on, mis rääkis praegune sotfide kuldjuu Gustawson sotfidest kui ta weel oli isefots. See on asjatundja oma mehe otsus. Ta titleb (waata „W. M.“ nr. 100):

„Sotfide partei õnnelik-poliitika pole loogu oma eluea testes üldse olnud muud, kui üksainus suur ja häbemata prowokatsioon töörahwa vastu. Niwidki peafsid ksendama nende weripattude pärast, mis on loormanud oma äraandlikule hingele sotsiaaldemokraadid.“

Sotfide juht on ise oma partei tegewust tabawalt hinnanud. Sellele kokkuvõtlikule otsusele mõiks juure lisada ainult weel mõned näited.

Sotfide juhid raskendamas wabaduswõitlust, mis meile andis maa ja wabaduse.

Sotfide juhid töötasid selle vastu, et meile Soomeft abiwäge saadetak, kirjutades Soome lehtedes Eesti rahwawäe kohta, et see koosneb „walgetest lihunikudest“. Sotfide liider Jans tegi kihutustööd selle vastu, et harit-

lased ja õpilased wäerinnale saadeti, mis eest ülemjuhataja poolt Tartu maafonnawalitsusest tagandati.

Rüüfige, kus olid sotfide juhid, kui nüüdsest asunikud kommunistide ja landeswehri vastu sõdisid?

Sotfid wäikemaapidamiste omanduseks andmise vastu.

Mõisate jagamise nõue oli rahwa seas nii üksmeelne, et sotfid selle vastu ei julgenud hääletada maaseaduse wastuwõtmisel. Kuid nad on seniajani lõil teinud, et maad pidajatele omanduseks ei antaks. Ainult 2. Riigikogus, kus asunikud kindlasti maa omanduseks andmist nõudma hakkasid, läks korda jeda seadust läbi wiia. Ka siis katsufid sotfid lõil teha, et asuniku wabadust piirata maa kasutamisel. Sots Jõeäär rääkis koguni, et asunikudele ei

mõiks lubada wõlga maa peale teha, koguni weksleid wälja anda. Kuidas saaks aga asunil ilma wõlgadeta oma maajapidamist ülesehitada?! Wõrumaal on jots Woiman ise ka „kaardid lahti“ lõõnud, hägeduses wälja pahwatades, et nemad hääletanud ainult selleks kõrgema maa ostuhinna poolt, et asunikul ei tarwitsetks ostmisega waewa näha, wõida ju eluaeg rentnikuks jääda („Maa“ nr. 18).

Sotfid asunikudele maahinda kõrgemale kruwimas salafawalate wõtetega.

Teatawasti wõitles asunikude rühm 2. Riigikogus järjekindlalt maahinna kõrgemale kruwimise vastu. Läksi korda walitsuse poolt kawalsetud hinda — 80 grammi kulda kestmise headusega põllu- ja heinamaa hektari eest wähenbada poole wõrra, kuid see hind on siiski poole kõrgem kui

asunikud ette panid — nimelt 40 grammi kulda kõige parema maa — j. o. 3. klassi põllu- ja 2. klassi heinamaa hektari eest. Wiimane hind on ka õiglase maa hind, nagu wana-talude müügihinnad näitawad ja oleks läbi läinud, kui sotfid jeda oleks toetanud.

Kuidas aga talitafid sotfid?

Riigikogu komisjonides rääkisid sotfid kõrgema maahinna poolt, nõudes, et maa hind oleks nii kõrgem, et keegi jeda osta ei jõuaks ja asunikud sunnitud oleks jääma riigimoonalateks. Kui aga see seisukoht läbi ei läinud, siis tegid mõned sotfid Riigikogu awalikul istungil silmnähtawalt prowokatsiooni sihiga ettepaneku, et maa antagu asunikudele hoopis muidu, kuid keelatu ära selle waba ja iseseisew kasutamine — asunil jäägu ilkagi riigimoonalaks. Niisugust prowokatsiooni mõistsid asunikude esitajad täiesti hulla ja jäid oma ettepaneku juure. Peale selle, kui sotfide prowokatsiooniline ettepanek hoopis kuuwale jäi, wõistsid asunikude ettepanek ja rahwafondlase põllutõõmi-

nistri Keremi ettepanek. Awalikul hääletusel läks asunikude ettepanek läbi. Nõuti kinnist hääletamist. Selle vastu waidlesid asunikude esitajad ja nõudsid nimelist hääletamist, see on, et iga Riigikogu liige nime järgi saaks üles märgitud, kes kõrgema, kes madalama hinna poolt.

Sotfid ei toetanud asunikude nõudmist, waid salajast hääletamist. Ainult sellepärast läks salajase hääletamise ettepanek läbi. Salajasel hääletusel aga sai kõrgem hind ilhe häälega enamuse. Tähendab, sotfid, kes awalikult ei julgenud kõrgema maahinna poolt hääletada, tegid jeda salaja.

Sellega aitasid jotsid asunikudele ja riigirentnikkudele 2,5 miljardi marka ülearust maksu peale weeretada.

Ühtlasi aga räägivad nad: Meie tahtsime teile maad hoopis muidu anda, aga Riigikogu kodanline enamus oli vastu. Niihugused „aumehed“ on jotsid.

Gotside demagoogia mõisade eest tasumaksmise küsimuses.

Selle asemel nõuavad nad suure lisaga, et mõisnikkudele tasumaksmise küsimus rahvahäälsetele pandaks. Ühtlasi pasundavad nad, et asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate loendus olewat mõisnikkudele tasumaksmise poolt. See on täiesti wale.

Koendus on üldise tasumaksmise vastu, kuid selle poolt, et taju maksitakse wälismaa kodanikkudele ja wababussijast osawõtjaid suurmaapidajatele.

See seisukoht on ka iga riiklikult mõtlejale inimesele wastuwõetaw. Wõimata on läbi wiia, et wäliskriitide kodanikkude wõbrandatud waranduse eest taju ei maksetaks. Seba teawad ka wäga hästi jotsid, kuid mis lähewad neile riigi huwid lorida, kui aga jotsid wee peal püüwad! Tähelepanuwäärne on, et tasumaksmise seaduse vastu wõitlemisel jotsid on ühe miiltsi all parunitega.

Parunite ehtajad pakkunud neile koguni oma allkirju rahwahäälsete nõudmisel. Kuid jotsid olla fiiski häbenenud neid vastu wõtta.

RIIGI. Koenduse poliitiliste nõuete hulgas on tähtsal kohal maahinna alandamine. GotSIDel aga ei näi sugugi huwi olewat praeguse kõrge hinna alandamist nõuda. Riisama ei ole nad nõudnud, et nende ettepanek, maad tasuta wälja jagada, jaaks rahwahäälsetele pandud.

Peale selle on mõisade eest tasumaksmise seaduses üks punkt, mis märksa tergendab asunikkudele maa omandusest ostmist. Nimelt wõiwad selle seaduse järgi asunikud maahinda tasuta odawahinnaliste obligatsioonidega, mis maahinda wähen dab kogusummas ühe miljardi marga wõrra. Järjekult jotsid, nõudes mõisade eest tasumaksmise seaduse laotamist, raskendawad maa wäljaoistu tingimisi ühe miljardi marga wõrra.

Niihugused filmakirjateenrid on jotsid tasumaksmise küsimuses! Nemad loodawad selle peale, et maainimesed ei jõua enmast põhjalikumalt tasumaksmise seadusega tutvustada enne walimisi.

Asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate loendus, kes mitte filmakirjalikelt, waid tõsiselt kaitseb wäikepõllupidajate huwisi, nõuab, et mõisade eest tasumaksimine peab rewideerimisele wõetama 3. Riigikogus ühenduses maahinna alandamise küsimusega.

Nendest kahest näitest selgub, kui suurt kahju on jotsid teinud wäikepõllupidajatele.

Gotside teede tegemise programm:

Talupojad tehku teed, mida linna omnibusid lõhuwad.

Gotstalistid nõuavad, et teede tegemine lasjuga terwelt talupidajate peal. Ometi on just linnade wahel ühenduste pidajad omnibusid, kes peaaegjalikult linnainimesi wõuavad, kõige juuremad teede lõhujad. Sellepärast nõuavad asunikkude, riigirentnikkude ja wäikepõllupidajate ehtajad, et 1. ja 2. klassi teede tegemine wõetaks riigi londa.

Peale nende wõiks tuua veel palju teisa näiteid, milledest ruumipuudusel mõne siljku ära märgime. Nii hääletas jots Martina veel tänawu asunikkude ettepaneku vastu eelarwe lorras maarenti alandada, määrates ühe rendi ruffilogrammi hinnaks 15 marga asemel 10 marka.

Gotstalistid toetast maamaksu tõstmise ettepanekut, mis asunikkude wastuseismisel läbi kukkus.

Gotstalistid nõuavad alati juuri summasi linnades elawate gotside eluforterite peale, milleks ongi wälja antud üle 400 miljoni marga, siis kõitjuguuste ühiskondliste tööde peale linnades, nagu Tallinnas Marienbergi mäe kaewamisel, milleks mingit tarwidust ei olnud. Maa laenude juures on aga jotsid wäga kitsid, ja räägivad koguni wähe mate laenude, nagu linnaasjanduse edendamise laenu, vastu.

Wäikepõllupidajad, ärge andke wõimu jotsie kätte!

Kõtku wõttes on jotsialistide poliitika olnud järjekindel Marxi teooria teostamine — halwendada kõigi abinõudega maapidaja olulorda, et tema muutuks proletariseks ja teisejt küslest hoida, et endine wõtsamoonakas ei jaaks maomanikuks, waid jääks riigimoonakaks. Seba tehakse muidugi warijeerliku wäikemaapidajate toetamise näokatte all.

Sellepärast on just nende lohta tabawalt maksew nende eneste üleskutse teijend:

Diged ja tõsised asunikud, tegelikud maapidajad ja töömehed! Ärge laske endid mõrda wõbada põlistest waen-

lastest, kes kawalad kui usfid. Ärge keerutage oma kättega endale piitsa ja poomisendõri. Uskuge neid, kes teie orjastajate vastu on wõidelnud ja kellest paljud oma elu on jätanud selle eest, et wõiksite wabadena kodanikkudena elada omas kodus.

Ärge andke wõimu nende kätte, kes riigi hukka jaadawad oma mõistmata majanduspoliitikaga ja parunite toetamisega. Kui langeb iseseisew Eesti, olete teie esimesed, leda pooma ja piitsutama hakatakse. Wõideldge oma wababuse ja elu eest. Ehitage ja kaitse oma lobu, et see jääks armsaks eluasemeks ka teie lastele ja lastelastele.

Wiige walimiskasti walimisedel pealkirjaga: Asunikkude, Riigirentnikkude ja Wäikepõllupidajate Koenduse kandidaatide nimel.

PT

A/S „Ühiselu“ trükk, Tallinn, Pikk uul. 42.

TÜ Raamatukogu

440-28